

RIIGI INFOSÜSTEEMI AMET

Meie 22.11.2021 nr 8-2/20-0219/211453

Ando Leppiman
Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

VÄLJAVÕTE

ETTEKIRJUTUS

Ettekirjutuse tegija	Riigi Infosüsteemi Ameti standardi- ja järelevalveosakonna juhataja Ilmar Toom
Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	22.11.2021, Tallinn
Ettekirjutuse adressaat	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium Asukoht: Suur-Ameerika 1, Tallinn Telefon: 6256342 e-posti aadress: info@mkm.ee
Adressaadi vastutav isik	Kantsler Ando Leppiman

Resolutsioon:

Vabariigi Valitsuse seaduse (VVS) § 75¹ lg 3 ja 4 ja avaliku teabe seaduse (AvTS) § 53¹ lg 1 alusel teen **Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile kohustusliku ettekirjutuse kõrvaldada infoturbealased puudused:**

- 1. Viia läbi MKMs kasutusel olevate andmekogude ja infosüsteemide kaardistamine koos vastutavate ja volitatud töötajate määramisega. Tagada, et kõikidel andme-kogudel ja infosüsteemidel oleks nõuetekohaselt määratud turvaklass.**
- 2. Viia läbi infovarade inventuur. Infovarad tuleb spetsifitseerida ja liigitada selliselt, mis kirjeldaks selgelt, ülevaatlikult ja piisava detailsusega kõiki kasutusel osalevaid, käitavaid, toetavaid, autonoomseid infovarasid (riist- ja tarkvarasid, infosüsteeme,**

võrguseadmeid, üldkasutatavaid infrastruktuuri osi jne), nende omavahelisi seoseid ja neile rakendatavaid turvaklassile vastavaid turvameetmeid;

3. Koostada või kehtestada puuduvad või uuendamisel olevad poliitikad, korrad ja kontseptsioonid (sh võrgukontseptsioon ja krüptokontseptsioon);
4. Loobuda avalike pilveteenuste kasutamisest asutusesiseseks tunnistatud teabe (sh isikuandmed, turvasüsteemid ja –meetmed jne) töötlemisel, kui ei ole tagatud andmete piisav konfidentsiaalsus;
5. XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX.

Määrán ettekirjutuse täitmise tähtajaks 31.01.2022.

Ettekirjutuse täitmisest palume hiljemalt märgitud tähtajaks teavitada Riigi Infosüsteemi Ametit, esitades ettekirjutuse täitmist kinnitavad tõendid ja asjakohase teabe.

Vaidlustamisviide:

Käesolevat ettekirjutust saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seaduse kohaselt kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumil tuleb Riigi Infosüsteemi Ametit teavitada ettekirjutuse täitmisest hiljemalt täitmise tähtajaks (s.o 31.01.2022) e-posti aadressil jvo@ria.ee või ilmar.toom@ria.ee.

I Faktilised asjaolud ja menetluskäik

Riigi Infosüsteemi Amet (edaspidi RIA) algatas 23.11.2020 aastal saadetud järelepärimisega (8-2/20-0219/201583) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (edaspidi MKM) suhtes haldusjärelevamenetluse, mille eesmärgiks oli kontrollida infosüsteemide turvameetmete rakendamise (AvTS §43⁹ lõike 1 punkti 4 alusel kehtestatud määruse „Infosüsteemide turvameetmete süsteem“) nõuetekohast täitmist. Algatatud haldusjärelevalve menetluse skoobiks oli infosüsteemide kolmeastmelise etalonturbe süsteemi (ISKE) rakendamine MKM andmekogudele ja infosüsteemidele.

Järelevamenetluse läbiviimisel kontrolliti organisatsiooniliste infoturbealaste tegevuste korraldamist, sh infoturvet korraldavate organisatsiooniliste dokumentide olemasolu ja nende rakendamist, haldusalas olevatest IT-süsteemidest ülevaate olemasolu ning infosüsteemide turvalist kasutamist, käitamist, haldamist ja seiret. Samuti kontrolliti kasutuses olevate andmekogude ja

infosüsteemide infovarade inventuuri ja spetsifikatsiooni olemasolu ning selle piisavust ja süsteemset haldamist ning andmekogu turbeastmele vastavate ISKE meetmete rakendamise korraldamist.

Järelevalvemenetluse jooksul küsiti välja asjassepuutuvaid dokumente, analüüsiti neid ning viidi läbi intervjuud 29.01.2021, 11.03.2021 ja 27.09.2021 ning täpsustati tehnilisi aspekte MKM vastava valdkonna eest vastutavate esindajatega.

Järelevalvemenetluse käigus tuvastatud asjaolud põhinevad RIAle esitatud dokumentide analüüsil ning MKM infotehnoloogia ja infoturbe valdkondade eest vastutavate esindajate ütlustel.

RIA analüüsis esitatud dokumente ning intervjuude käigus kogutud teavet ning tuvastas puudused MKMi infoturbe korralduses.

Tuvastatud puuduste osas tegi RIA MKMile ettepaneku puuduste kõrvaldamiseks ning andis puuduste vabatahtlikuks kõrvaldamiseks tähtaja 30.09.2021.

Nimetatud tähtaja saabudes esitas MKM taotluse tähtaja pikendamiseks, kuna kõik puudused ei olnud veel kõrvaldatud. RIA rahuldab tähtaja pikendamise taotluse ning pikendas puuduste kõrvaldamise tähtaega kuni 15.11.2021. Pikendatud tähtjaks ei olnud puudused jätkuvalt kõrvaldatud.

II Riigi Infosüsteemi Ameti ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi selgitused ja põhjendused

Infoturbemeetmete rakendamise kohustus tuleneb AvTS §43⁹ lõike 1 punkti 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 20.12.2007 määrusest nr 252 „Infosüsteemide turvameetmete süsteem“. Nimetatud määrus sätestab turvameetmete rakendamise kohustuse ning kirjeldab, kuidas seda teha. Avaliku sektori asutused on vastutavad andmekogude ja infosüsteemide nõuetekohase turvalisuse tagamise eest läbi organisatsiooniliste, füüsiliste ja infotehnoloogiliste turvameetmete alalise rakendamise enda vastutusel olevate andmekogude ja infosüsteemide osas.

XXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX

viinud ka õigusanalüüsi avalike pilveteenuste kasutuselevõtu võimaluste osas, milles on jõutud järeldusele, et praegusel kujul see siiski õigusaktidega kooskõlas ei ole.

Menetluse käigus esitas MKM mitmeid tabeleid ja ülevaateid MKM kasutusel olevate andmekogude ja infosüsteemide ning nende infovarade ja neile rakendatud meetmete kohta. Iga kord oli neis erinev info ning lõpuks ei olnudki võimalik aru saada, millised andmekogud ja infosüsteemid on kasutusel MKM ja millised valitsemisalas, kes on nende vastutavad töötajad, milliseid infovarasid nende käitamiseks kasutatakse ning milliseid infoturbe meetmeid on rakendatud. Ka MKM esindajad ise ei suutnud erinevusi ammendavalt selgitada.

III Järeldused ja ettekirjutusega nõutavad tegevused

Menetluse käigus on tuvastatud mitmeid sisulisi ja olulisi puuduseid MKM infoturbe korraldamises. XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXX MKM on menetluse kestel läbi viinud erinevaid tegevusi, mille tulemusel on infoturbe olukord kahtlemata paranenud. Samas aga jõuti menetluse käigus järeldusele, et infoturbe organisatsioon on puudulik, XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXX. Ilma sellekohase teadmista ei ole ka asutusel endal võimalik adekvaatselt hinnata infoturbeliste tegevuste asjakohasust, mõjusust ja tõhusust. Asutusesiseseks kasutuseks mõeldud teabe töötlemine avalike pilveteenuse osutajate serverites sisaldab endas ohtu andmete konfidentsiaalsusele ning on vastuolus kehtivate regulatsioonidega. XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXX. MKM-s töödeldavate andmete (sh ka isikuandmete ning muu asutusesiseseks kasutuseks mõeldud teabe) konfidentsiaalsuse, tervikluse ja käideldavuse ebapiisavast tagamisest tingitud võimaliku intsidendi mõju oleks väga suur.

Loetletud puuduste näol on tegemist õigusaktidest tulenevate infoturbenõuete mittetäitmisega. RIA on tuvastatud puuduseid MKMile tutvustanud, selgitanud nende olemust ja ohtlikkust ning andnud MKMile võimaluse omapoolsete selgituste ja arvamuste esitamiseks ning ka mõistliku aja puuduste vabatahtlikuks kõrvaldamiseks.

Mööndes, et MKM on astunud samme puuduste kõrvaldamiseks kõikide loetletud puuduste osas, tuleb tõdeda, et see ei ole viinud selleni, et oleks võimalik puudused kõrvaldatuks lugeda. Kõikide tegevuste osas on tulemuse saavutamine suunatud tulevikku.

Ülaltoodut arvestades leiab Riigi Infosüsteemi Amet, et kohustusliku ettekirjutuse tegemine antud asjas on vajalik ja mõödapääsmatu esinevate puuduste kõrvaldamiseks. Ettekirjutusega nõutud tegevused on loetletud käesoleva dokumendi resolutiivosas.

Riigi Infosüsteemi Ametil on õigus küsida menetluse kestel välja täiendavaid dokumente ja teostada kohapealset kontrolli.

Ettekirjutuse saatmine ja üle andmine:

Ettekirjutus saadetakse RIA dokumendihaldussüsteemi Delta kaudu asutuse üldisele e-posti aadressile (info@mkm.ee) ning XXX (XXX@mkm.ee). Dokument krüpteeritakse MKM asutuse sertifikaadile ning XXX sertifikaadile.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ilmar Toom

osakonnajuhataja

peadirektori volitusel